

***Izvajanje podporne sheme za električno
energijo proizvedeno iz OVE ali visoko
učinkoviti SPTE***

- OBDOBNO POROČILO -

Za obdobje: **od 1.1.2023 do 30.6.2023**

Datum: 17.8.2023

1. Elektrarne v sistemu podpor

Konec junija 2023 je podporna shema obsegala 3.663 enot s skupno nazivno močjo 394 MW (junij 2022: 3.768 enot z nazivno močjo 404 MW). Podrobnejša razporeditev je prikazana v tabeli v nadaljevanju.

Tabela 1: Elektrarne v sistemu podpor - stanje 30.6.2023

Tip naprave	Moč v kW	Število
Bioplinarne	15.359	22
Elektrarne na lesno biomaso	16.712	38
Hidroelektrarne	17.741	77
Individualno	930	1
Sončne elektrarne	263.898	3.224
SPTe na fosilna goriva	76.942	299
Vetrne elektrarne	3.210	2
Skupaj	394.792	3.663

V obdobju januar – junij 2023 so bile pripravljene pogodbe za 72 entitet (prvih šest mesecev leta 2022 - 36 entitet), ki so vstopile v podporno shemo na novo, zaradi spremembe lastništva, spremembe vrste podpore ali druge spremembe.

Konec junija 2023 je imelo 69 odstotkov vseh elektrarn v shemi kot vrsto podpore izbrano »obratovalno podporo«, delež po moči pa je še višji, in sicer 78 odstotkov.

2. Izplačila podpor

V prvih šestih mesecih leta 2023 je bilo izplačano za približno 10,7 odstotka več podpor kot v prvih šestih mesecih leta 2022 ob tem pa je bilo proizvedene za 23 odstotka manj električne energije.

Tabela 2: Proizvedena elektrika in povprečna izplačana podpora v prvih šestih mesecih leta 2022 in 2023

Obdobje	januar-junij 2022	januar-junij 2023
Količina električne energije (GWh)	460,67	355,3
Izplačila podpor po pogodbah (v mio EUR brez)	52,81	58,5
Povprečna podpora (v EUR/MWh)	114,63	164,65

Proizvodnja elektrarn je odvisna tudi od vremenskih pogojev. V nadaljevanju navajamo ključne vremenske indekse (primerjave glede na podatke o dolgoletnih povprečjih Agencije RS za okolje, 1971-2000). Povprečna temperatura v obdobju prvih šestih mesecev letošnjega leta je bila nad dolgoročnim povprečjem (indeks glede na 30-letno povprečje je znašal 1,051). V opazovanem obdobju je bilo količina padavin nad dolgoletnimi povprečjem (indeks 1,027), trajanje sončnega obsevanja pa je bilo nekoliko manjše od dolgoročnega povprečja (indeks 0,970).

VREMENSKI INDEKSI (primerjava glede na 30-letna povprečja 1971-2000, vir podatkov: ARSO)		
Temperatura (stopinje C):	I - VI 2023: 1,051	(I - VI 2022: 1,086)
Trajanje sončnega obsevanja (ure):	I - VI 2023: 0,970	(I - VI 2022: 1,313)
Padavine (mm):	I - VI 2023: 1,027	(I - VI 2022: 0,605)

Primerjava prvih šestih mesecev leta 2023 z enakim obdobjem v letu 2022 kaže bistveno drugačno sliko proizvodnje in izplačil za enote v podporni shemi. V nadaljevanju prikazane razlike so predvsem posledica preslikave cen iz energetskih trgov na referenčne cene elementov, na podlagi katerih so določene višine podpor v podporni shemi. Posebej je potrebno omeniti dva elementa, to sta referenčna tržna cena električne energije in referenčna cena zemeljskega plina. Največji vpliv na shemo OVE in SPTE ima referenčna tržna cena električne energije, ki se je dvignila na 180 EUR/MWh in je negativno vplivala na vse obratovalne podpore. **Hkrati pa je prišlo do izrazitega dviga referenčne cene zemeljskega plina, kar se je izrazilo v velikem dvigu višin podpor za SPTE enote na zemeljski plin. Kljub temu, da navedeno vpliva le na SPTE enote na zemeljski plin, je sprememba izjemno velika, saj omenjene SPTE enote na zemeljski plin dosegajo približno 40 % odstotkov proizvodnje sheme na letni ravni.**

Glede na prejšnje leto beležimo padec (evidentirane) proizvodnje pri vseh tipih elektrarn v podporni shemi, ki so predvsem posledica nižjih obratovalnih podpor – v določenih primerih je referenčna tržna cena celo višja od skupnih referenčnih stroškov naprave, kar posledično pomeni, da naprava v aktualnem letu nima dodatne podpore (velja samo za obratovalno

podporo). V letu 2023 ima približno 400 enot v shemi višino podpore 0, kar pomeni, da nimajo izplačil za proizvodnjo v letu 2023, prav tako v uradnih evidencah ne beležimo njihove proizvodnje, so pa še vedno vključene v podporno shemo.

Posledica manjše proizvodnje enot v podporni shemi so nižja izplačila sheme OVE in SPTE. Izjema so le izplačila SPTE enot na fosilna goriva. Kot že omenjeno, je vpliv višje cene zemeljskega plina prevladal nad višjo referenčno tržno ceno električne energije, posledica česar je ob 6,6 % višji proizvodnji tega tipa, kar za 15,7 mio EUR več izplačil kot v enakem obdobju prejšnjega leta. Preostalim tipom enot je referenčna tržna cena močno zarezala v višino podpore, posledica česar so torej mnogo nižje izplačane podpore.

Izplačila po vrsti naprave so predstavljena v spodnji tabeli.

Tabela 3: Izplačila podpor v prvi polovici leta 2023

Tip naprave	Izplačane podpore	Proizvedena el. energija	Delež	Delež
	(EUR brez DDV)	(v kWh)*	podpore (%)	energije (%)
Bioplinske elektrarne	1.172.432	36.661.461	2,00	10,32
Drugo	1.446.956	3.710.568	2,47	1,04
Elektrarne na lesno biomaso	2.944.900	23.715.528	5,03	6,67
Hidroelektrarne	129.805	1.377.379	0,22	0,39
Sončne elektrarne	20.474.068	104.688.966	35,00	29,46
SPTE na fosilna goriva	32.332.298	185.145.497	55,27	52,11
SKUPAJ	58.500.458	355.299.399	100	100

*enote, ki imajo višino podpore v letu 2023 0 EUR/kWh in torej nimajo izplačil, nimajo ovrednotene proizvodnje v okviru evidenčnih podatkov

Izplačila podpor so izvedena na podlagi prejetih računov s strani upravičencev. Z vzpostavitvijo spletnega portala centra za podpore v letu 2016 se je postopek izdaje računov močno poenostavil in pohitрил za številne upravičence, ki so se na portalu registrirali. Portal ima že več kot 1.800 uporabnikov, kar predstavlja okoli 65 odstotkov vseh upravičencev. Na mesečni ravni je preko portala izdanih že več kot 2.000 računov.

Slika 1: Absolutna primerjava izplačil in relativna primerjava proizvodnje po tipu naprave v prvih šestih mesecih leta 2022/2023

